

Lacul

de Mihai Eminescu

*Lacul codrilor albastru
Nuferi galbeni îl încarcă;
Tresărind în cercuri albe
El cutremură o barcă.*

*Și eu trec de-a lung pe maluri,
Parc-ascult și parc-aștept
Ea din trestii să răsară
Și să-mi cadă lin pe piept;*

*Să sărim în lumea mică,
Îngrășați de glas de ape,
Și să scap din mînă cîrma
Și lopețile să-mi scape;*

*Să plutim cuprinși de farmec
Sub lumina blândeii lune –
Vîntu-n trestii lin foșnească,
Unduioasa apă sune!*

*Dar nu vine... Singuratic
În zadar suspin și sufăr
Lângă lacul cel albastru
Încărcat cu flori de nufăr.*

Poezia “Lacul” apare la 1 Septembrie 1876 în revista *Convorbiri Literare* apoi, inclusă în volumul “Poezii” apărut în 1883.

Geneza poeziei se află în versul “Lângă lacul cel albastru încărcat cu flori de nufăr” din basmul popular “Călin Nebunul”. Această imagine se regăsește într-o variantă a poemului “Călin (file din poveste)” : “Lângă lacul cel albastru încărcat cu nuferi mari” devenit “Lângă lacul care-n tremur, somnoros și lin se bate”

“Lacul” este o creație lirică de dragoste și de natură, o idilă cu elemente de pastel în care se îmbină sentimentul dragostei pentru ființa iubită cu adorația față de frumusețile naturii.

Semnificația textului:

Titlul exprimat printr-un substantiv comun articulat, numește locul de visare și de întâlnire pentru cei doi îndrăgostiți.

Tema:

Poezia exprimă dorința intensă a poetului de împlinire a visului de iubire.

Compoziția:

Această creație aparținând **Liricii Erotice Eminesciene** este structurată în 5 strofe 3 secvențe în care planul exterior al naturii se cerelează cu planul interior al trăirilor sufletești ale poetului:

Prima secvență (strofa I) este un tablou, cadrul;

A II-a secvență (strofele II, III, IV) înfățișează visul de dragoste;

A III-a secvență (strofa a V-a) prezintă trezirea la realitate.

În prima strofă se schițează un spațiu infinit, sentimental, de dragoste proiectan-du-se în întregul univers. Tabloul terestru îl formează lacul încărcat cu “Nuferi galbeni” și codrul, symbol al permanenței, iar planul cosmic îl constituie cerul al cărui senin se reflectă în oglinda apei. Prin verbele: “tresărind” și “cutrmură” se realizează personificarea naturii cuprinsă și ea de fiorul emoției așteptării. Barca este simbolul locului ocrotitor, unde, îndrăgostiții își pot trăi iubirea tainică și pură.

Imaginea vizuală luminoasă realizată de poet prin epitetele cromatice: “albastru”; “galben” și prin construcția metaforică: “Cercuri albe”, sugerează armonie, limpezime, claritate, seninătate.

*Începând cu strofa a II-a prezența eului liric se subliniază prin pronumele personal **eu** și prin verbe la persoana I singular: “trec”, “ascult”, “aștept”. Așteptarea este prezentată de poet ca posibilitate, dovadă fiind repetiția adverbului parcă: (parcă ascult, parcă aștept). Tot ca posibilitate este sugerat și gestul tandru al îmbrățișării prin folosirea verbelor la conjunctiv: “Ea din trestii să răsară / și să-mi cadă lin pe piept”.*

*Pronumele personal **ea** nu individualizează ființa iubită ci întărește valoarea de symbol a frumuseții feminine întruchipată de cea care este așteptată să răsară misterioasă din trestii ca o minune a apelor.*

Strofa a III-a redă prin verbele „să sărim”, „să scap” dorința eului liric de a trai vraja iubirii „în lumi preamică”. Prin personificarea „Îngânați de glas de ape”, apa devine făptașa bucuriei îndrăgostiților.

Strofa a IV-a este dominată de farmecul iubirii care se îmbină în închipuirea poetului cu splendoarea naturii dată de lumina lunii, de foșnetul vântului și de glasul apei. Trăirea eului liric se cominică prin imagini vizuale, auditive și de mișcare. Senzația de vis de ireal este reliefată tot prin verbe la conjunctiv. Folosirea verbelor „să plutim” la persoana I plural sugerează refacerea cuplului initial prin posibila apariție a iubitei.

Imaginile auditive sunt constituite de armonia mișcării vântului și a apei sugerate de verbele: „foșnească”, „sune”, de adverbul „lin” și de adjectivul „unduioasă” folosite ca epitete.

Semnul exclamării de la sfârșitul strofei marchează momentul de maximă intensitate a emoțiilor trăite de eul liric visând la împlinirea dragostei.

În strofa a V-a, finală, visul ia sfârșit și eul liric revine la o realitate tristă, dureroasă deoarece realizează că totul a fost doar ficțiune. Noua stare de spirit a acestuia

se evidențiază prin verbele: „nu vine” ; „suspîn” ; „sufăr”, prin adverbul „în zadar” și prin adjectivul, epitetul „singuratic”.

Punctele de suspensie din versul „Dar nu vine...” invită la meditație asupra frumuseții clipelor pe care le-ar fi petrecut îndrăgostiții. Visul este întrerupt brusc, la fel și discursul liric, iar vraja așteptării se risipește.

Poezia este construită simetric, atât în prima strofă cât și în ultima conturează imaginea lacului albastru împodobit cu „flori de nufăr”, dar lipsa determinantului „codrilor” și epitetului „galben” îngustează perspectiva, reducând totul la concretul banal și apăsător.

Poezia are o armonie deosebită, muzicalitatea fiind realizată prin aliterație și asonanță.

Aliterațiile conțin repetarea silabei „să”(să sărim) și a consoanei „s” (să nu-mi scape). Asonanțele sunt realizate prin accentuarea vocalei „A” (unduioasa, apa).

Pentru a spori armonia versurilor acestor doua figuri de stil li se alătură rima de tip „aBcB” în care rimează verusul al II-lea cu al IV-lea, ritmul trohaic, și măsura de opt silabe.

Poezia „Lacul” este o operă lirică întrucât Eminescu sugerează o anumită atmosferă poetică subiectivă, printr-o ușoară seninătate și calmă resemnare, deși el surprinde un moment de iubire neîmplinită. Prezența eului liric, exprimarea unor sentimente profunde și sincere în mod direct, sunt alte argumente pentru susținerea afirmației că acest text literar aparține genului LIRIC.

Referat luat de pe www.e-referate.ro

Webmaster : Dan Dodita